

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Maria Piotrowska

Blok tematyczny: Zabawy i rozrywki dzieci na świecie

Scenariusz nr 3

I. Tytuł scenariusza zajęć: Być kulturalnym człowiekiem.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące):

- polonistyczna,
- społeczna,
- plastyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **edukacja polonistyczna:**
  - tworzy wypowiedzi w formie ustnej lub pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis – **1.3a**
  - czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski - **1.1b**
  - dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych – **1.3b**
- **edukacja społeczna:**
  - umiejętność należytego zachowania się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe): rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania, jest chętny do pomocy - **5.3**
  - jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp., wie że wszyscy ludzie mają równe prawa – **5.4**
- **edukacja plastyczna:**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu jak; kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni – **4.2a**

V. Metody:

- metoda projektowania okazji edukacyjnych,
- doświadczalna,
- burza mózgów,
- pogadanka,
- wykład połączony z projekcją filmu(e-doświadczenia),
- praca manualna.

VI. Środki dydaktyczne:

- **do e- doświadczenia:** zastawa stołowa, sztucce, stół, serwetki, karta menu. Oprawa restauracyjna.
- **inne:** kolorowy papier, klej, nożyczki, przybory piśmiennicze, kartony, serwetki, sprzęt do odtworzenia filmu.

VII. Forma zajęć: praca indywidualna, w zespole klasowym, w grupach.

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca.**
  - Wprowadzenie do tematu zajęć poprzez pogadankę na temat: *Co to znaczy być dla siebie nawzajem miłym? Jak ludzie w różnych zakątkach świata okazują sobie sympatię?*
- **Zadanie otwarte.**
  - Próba odpowiedzi na pytanie: *Z czym kojarzy ci się określenie :savoir- vivre?*
- **Część warsztatowa.**
  - Praca ucznia w grupach zadaniowych – czytanie ze zrozumieniem tekstu o zwyczajach ludzi związanych z okazywaniem sympatii. Próba odpowiedzi uczniów na pytania: *Jak ludzie w różnych krajach witają się?*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- *Tekst.*
Ludzie w różny sposób się ze sobą komunikują i okazują sympatię. Na świecie nie tylko istnieje wiele języków, ale również istnieje wiele sposobów okazywania sympatii. W krajach europejskich ludzie na powitanie w geście aprobaty i przyjaźni podają sobie dłonie lub całują się w policzek. Natomiast Eskimosi pocierają się w geście powitania nosami. W dawnych czasach, choć i teraz też się zdarza mężczyźni całują na powitanie kobiety w dłonie – okazując im w ten sposób bardzo dużą uwagę i szacunek. Duże znaczenie mają oczywiście słowa skierowane do drugiej osoby. W zależności od wieku osoby i jej funkcji będą one zupełnie inne. Np. do kolegi powiemy na powitanie „cześć”, natomiast do osoby starszej – dzień dobry.
- **E – doświadczenie – załącznik do scenariusza.**
- **Pytania/ zadania/ inne czynności utrwalające poznane wiadomości**
  - Pogadanka nauczycielska na temat układania zastawy stołowej i sztuczków na stole.
  - Wycinanie przez uczniów z kolorowego papieru zastawy stołowej i sztuczków – ćwiczenia w układaniu zastawy na kartonikach imitujących stół.
  - Pisanie zdań na temat właściwego zachowania przy stole.
  - Pisanie zdań w zeszycie przedmiotowym na temat rodzajów powitania w różnych krajach.
  - Odgrywanie scenek w grupach uczniowskich – jak kulturalnie zachować się w restauracji?
  - Pisanie dekalogu właściwego zachowania się przy stole.
- **Dodatkowe czynności / zadania / pytania dla:**
  - **ucznia zdolnego** - uczeń przedstawia sytuacje właściwego zachowania się przy stole i kulturalnych zwrotów stosowanych w formie powitalnej do osób starszych.
  - **ucznia ośmioletniego** – uczeń układa samodzielnie wyciętą zastawę z kolorowego papieru, umie udekorować stworzony przez siebie stół.
  - **ucznia wymagającego pomocy** – posługuje się różnymi technikami zwijania serwetek na stole.
  - **ucznia dziewięcioletniego**– uczeń podaje z pamięci sposoby witania się ludzi z różnych zakątków świata.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Podsumowanie zajęć:**

- Powiedzenie „Co kraj to obyczaj” jest bardzo adekwatne do sposobów witania się i okazywania sympatii pomiędzy ludźmi na całym świecie. Ludzie w różnych zakątkach świata różnie się witają i różnie okazują sobie sympatie, jednak są pewne zasady uniwersalne na całym świecie – są to maniery dobrego zachowania się przy stole. Gdziekolwiek byśmy nie byli na świecie to właśnie one decydują o tym, jak nas będą odbierali ludzie. Są one uniwersalne i ponadczasowe, dlatego warto je znać i do nich się stosować.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e- doświadczenia do scenariusza nr 3

I. Temat doświadczenia: Jak należy zachować się kulturalnie przy stole?

II. Zakres doświadczenia: Zasady dobrych manier przy stole.

III. Cel doświadczenia: Zobrazowanie dzieciom zasad kulturalnego zachowania przy stole.

IV. Miejsce przeprowadzenia doświadczenia: Restauracja, sala lekcyjna.

V. Hipoteza doświadczenia: W jaki sposób właściwie zachować się przy stole?

VI. Spodziewane obserwacje/wnioski ucznia

Uczeń poznaje zasady właściwego zachowania się przy stole. Nabywa umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole, wie że nie należy się podierać łokciami, nie można mlaskać, ziewać itp.

VII. Wnioski z doświadczenia.

O kulturze człowieka nie świadczy tylko stół i piękne słownictwo którym się posługuje, ale przede wszystkim jego zachowanie. Człowiek, który potrafi zachować się kulturalnie i należycie w każdym miejscu zdobywa miano człowieka kulturalnego. Co to znaczy kulturalne zachowanie?

To takie które nie sprawia przykrości i nie budzi wstrętu u innych.

Za podstawy dobrych manier w wielu krajach służy nauka i umiejętność zachowania się przy stole, dlatego tak ważne jest, aby te zasady były dobrze znane każdemu człowiekowi.

OBRAZ	DŹWIĘK
Przywitanie dzieci przed telewizorami przez aktora.	Cześć trzecioklasiści. Dzisiaj nauczymy się bardzo ważnej rzeczy, tj. kulturalnego zachowania się przy stole. Wiem, wiem. Powiecie, że jesteście już w trzeciej klasie i wiecie jak się właściwie zachować przy stole. W to nie wątpię, ale niekiedy , gdy wychodzimy z rodzicami na bardzo elegancką kolację do restauracji lub

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	przyjęcie – nie wiemy jak się właściwie zachować. A więc dzisiaj lekcja – dobrego zachowania przy stole.
Prezentacja środków do doświadczenia. Nakryty stół: zastawa stołowa, sztucce, serwetki, napoje, kieliszki i szklanki. Zbliżenie na środki dydaktyczne.	Wchodząc do restauracji rozejrzyjmy się dyskretnie jak ona jest duża i jak ubrani są w niej ludzie. Pamiętajmy, aby dobrać strój do okazji i miejsca do którego się udajemy. Jeśli jest to elegancka restauracja – wypada przyjść w stroju wizytowym np. sukience lub w koszuli.
Aktor pokazuje sposób siadania i zachowania się przy stole.	Wchodząc do restauracji najczęściej wita nas od progu osoba, która albo jest konsjerżem, albo kelnerem, w bardziej eleganckich restauracjach – będzie to doorman. Osoba taka witając nas wskazuje stolik, przy którym możemy usiąść. Zadaniem mężczyzny /chłopca jest odsunąć krzeselko kobiecie/ dziewczynie tak, aby pomóc jej usiąść. Następnie siadają przy stoliku chłopcy. Kelner podaje następnie karty, cicho czytamy menu i w chwili kiedy wiemy, co już chcemy zjeść, zamykamy kartę menu i odkładamy na bok, dając tym samym znak kelnerowi, że już dokonaliśmy wyboru. Absolutnie nie pstrykamy i nie wołamy głośno do kelnera! Jest to bardzo niekulturalne! W chwili, kiedy podejdzie kelner ważne jest, aby pierwsze kobiety/ dziewczyny mogły podać swoje zamówienie. Kelner na początku przynosi napoje – nie wypijamy ich od razu, tylko czekamy na danie główne. Zwinięte na stole serwetki odwijamy i kładziemy na kolanach po to, aby nie ubrudzić ubrania. Nie wkładamy serwetek za brzegi bluzki ani nie wycieramy w nią nosa! Zaczynamy jeść wtedy, kiedy wszyscy otrzymają posiłek. Nie siorbiemy i nie mlaskamy. Nakładamy zawsze jedzenie na sztucce od siebie do brzegu talerza. Jemy wolno, nie spieszymy

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>się i nie zaglądamy sąsiadowi w talerz. Po skończonym posiłku układamy na talerzu sztucze w pozycji na godzinie 17.00 i czekamy, kiedy kelner podejdzie i zabierze nam talerz. Po zjedzonym posiłku prosimy o rachunek, który przynosi nam kelner pytając o formę zapłaty. W dobrym tonie jest zostawić kelnerowi drobną sumę pieniędzy jako napiwek – za jego miłą obsługę i podziękować za jego usługi względem nas.</p>
Prezentacja wniosków.	<p>O naszej kulturze świadczą nie tylko słowa ale również umiejętność zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach. Bardzo ważne jest, abyśmy umieli się właściwie zachować przy stole – wychodząc na elegancką kolację lub imprezę rodzinną w restauracji. Każdy kulturalny człowiek powinien znać te zasady, dlatego zachęcam was, abyście przetestowali poznane dzisiaj zasady w klasach z waszymi wychowawcami. Spróbujcie pięknie nakryć w klasie stół, wyobrażając sobie, że jesteście w restauracji i odtwórzcie scenki z dobrymi manierami przy stole.</p> <p>Powodzenia i do zobaczenia.</p>

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

